

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznani (inserte) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vrednilitvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Ishaja vsak dan, izvemli nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 160. 161

V Ljubljani, v ponedeljek 17. julija 1893.

Letnik XXI.

Obrtna enketa.

Z Dunaja, 16. julija.

Permanentni odsek je ta teden zaslišaval obrtne veščake moravske. Prišlo jih je bilo 31, ki pa niso bili le iz raznih krajev, ampak tudi raznih narodnostij in raznega političnega mnenja. In vendar so skoraj vsi dokaj soglasno odgovarjali na enkētina vprašanja. To najjasneje priča, da veščakov ne vodijo ne narodni, ne politični oziri, ampak zgolj le obrtne koristi, ki se pa po vseh krajih in deželah nahajajo v čudnem soglasju. Nemški liberalci že zdaj priznavajo, da s svojimi svobodnimi načeli ostajajo v tako majčkilini manjšini, da se nobeden postavodajalec na njo ne more dosti ozirati, in dr. Exner je nedavno naravnost pripovedoval, da bode on s svojimi liberalnimi tovariši glasoval za zmožnostni dokaz. Prepričali so se, da so načela, ki jih je dozdej konservativna stranka tako trdovratno zagovarjala, vkoreninjena v vseh obrtnih krogih, zato nimajo več poguma, se jim tako strastno ustavljati, kakor se je to godilo v prejšnjih letih. Liberalna pečenka jim je začela smrdeti, rekel je prav dobro neki poslanec, zato je več ne marajo. Samo nekateri so nepoboljšljivi; tako so te dni poročali listi, da se je liberška trgovinska in obrtna zbornica malo častno zanosila nad veščakom Kiehlom, ki je v svoji izpovedi grajal to zbornico, češ, da se nič ne briga za obrtne zadeve. Kiehl je bil dopisovalen član omenjene zbornice. Ali njegove izjave v obrtni enkēti so jo tako razjarile, da ga je izbrisala izmed svojih članov, kar ga pa menda ni preveč bolelo in kar bolj onečastuje zbornico, kakor njega. Naj pri tej priliki popravim pomoto, ki se mi je bila vrnila v zadnje poročilo. Pri Mandliku in Kiehlu sem bil namreč v naglici zapisal, da sta člana trgovinske in obrtne zbornice v Hebu, pa sta člana trgovinske in obrtne zbornice v Libercu, kjer je najplodovitejši svet ne samo za liberalno nemštvo, ampak tudi za — prusjaštvo.

Večina moravskih veščakov je govorila češki in prosila veščaka dr. Začek-a, da je za stenografični

zapisnik v nemščino prestavljal njihove izjave; nekaj jih je govorilo nemški. Zastopniki delavcev, nemških in čeških, zavzemali so isto stališče, kakor njihovi prej zaslišani tovariši z Dunaja, iz Gradca, Prage itd. Večinoma so namreč zanikali vsa vprašanja in pritrjevali le njim, ki so delavcem na korist in polajšanje.

Po njihovem mnenju ni treba nobenih skušenj ne za učence, ne za mojstre; dokaz sposobnosti ali zmožnosti naj se ne razteza na trgovce, gostilničarje in tovarnarje z rokodelskimi izdelki, ampak naj odpade celó pri rokodelcih samih. Pri oddajanju novih obrtnij in pri dvomih gledé obrtnih pravic naj odločujejo gospodske same, ne da bi imele zadruge pri tem sploh kaj govoriti; in če je treba pri kakih izdelkih rabiti raznoterih obrtnikov, naj ima vsakdo pravico, vse izdelovati s svojimi lastnimi ljudmi, ne da bi imeli samostojni obrtniki pri tem kaj zasluzka. Trgovcem z narejenim blagom naj bo dovoljeno, da smejo pri naročilih jemati mero, če tudi niso izučeni za dotično obrt, in ako hoče kdo pričeti kako trgovino, ni treba, da bi napovedal raznovrstno blago, s katerim hoče tržiti, ampak slobodno naj prodaja vse, karkoli hoče. Po njihovem mnenju tudi ni treba na izdelkih nobenih znamenj, iz katerih bi se razvidilo, kdo jih je naredil, in tudi ne posebnega dovoljenja za prodajo rokodelskih izdelkov, ki naj jih sme marveč prodajati vsak kupec. Ravno tako naj bo vsakteremu dovoljeno, svoje reči prodajati in ponujati od hiše do hiše in napravljati trgovinske podružnice, kjer in kolikor jih hoče. Delavce je treba vse brez razločka postavno varovati, delavni čas skrócić na osem ur na dan, delavske knjižice odpraviti, otroke in žene za ponočno delo ne rabiti, in za obrtni pouk napraviti posebne državne učilnice, kjer bi bili učenci na državne troške preskrbljeni tudi ž živežem in obleko. Za odpoved gledé izstopa iz službe ni treba nobenega roka, in ravno tako ne nobene gospodske potrditve izvoljenih zadružnih načelnikov. Pa tudi zadruga naj ne imajo nobene pravice, pritoževati se zoper gospodske odredbe in razsodbe. Zavarovanje proti ne-

zgodam naj se raztegne tudi na male obrtnike, bolniške blagajnice naj bodo kolikor mogoče velike, pomočniki, ki si na dom jemljejo delo, naj se odpravijo, ob nedeljah pa naj delo počiva 36 ur, in sicer od 6. ure v soboto zvečer do 6. ure zjutraj v ponedeljek.

Mnogi veščaki izmed delavcev so bili jako razumni in so dobro utemeljevali svoje zahteve; o moravskih pa se to ne more trditi; ponavljali so tje v jeden dan, kar jim je bilo naročeno od njihovih tovarišev, ko so jih pa začeli poslanci izpraševati in o tej ali oni reči zahtevati natančnejših pojasnil, prišli so navadno v velike zadrege in so marsikaj izustili, kar je bilo v nasprotju z njihovimi prejšnjimi izjavami.

Veščaki samostalnih obrtnikov moravskih izražali so se skoraj brezizjemno v smislu obrtnih shodov zlasti shodov v Brnu in Kromerizu. Kakor njihovi sovrstniki iz drugih dežel povdarjali so tudi oni korist in potrebo sposobnostnega dokaza in priporočali, da naj se poleg teoretičnega in praktičnega izpita za učence vpelje tudi še preskušnja za pomočnike, ki hočejo mojstri postati, in da naj se dokaz sposobnosti raztegne tudi na trgovce, gostilničarje po večjih mestih in tovarnarje, ki se pečajo z rokodelskimi izdelki. Odbrali so tudi od poslanca Pernerstorferja sproženo misel, da bi se za učence vpeljale letne skušnje, pri katerih bi se pokazalo, ali se je učenec kaj učil ali ne, in ali mu je mojster delil potrebni poduk v rokodelstvu, ali ga morebiti rabil le za domače potrebe. Na ta način bi ne bilo mogoče, da bi bil kateri učenec po dovršenem učnem času vsled svoje ali mojstrove malomarnosti prisiljen za kazen podaljšati svoj učni čas. V tem namreč so bili skoraj vsi edini, da naj se ne oprosti učenec, ki se je nezadostno izučil, in da naj se odtegne pravica učence imeti vsem mojstrom, ki svoje dolžnosti v tem oziru zanemarjajo.

Gledé podeljevanja novih patentov za samostalne obrtnike so tudi moravski veščaki priporočali, da naj pred vsako novo dovolitvijo gospodske prej

LISTEK.

Dubrovnik — jugoslovanske Atene.

Spisal Janko Gričar.

(Dalje.)

Pojem in vpliv teh prikazanj pa je bil takrat na narod večji in prikazuje dotičnega mučenika jasnejše; saj je moral narod s strahom gledati, kako se Turki, potem ko so opustošili Bolgarijo, Srbijo, Bosno in Hercegovino, primikajo vedno bolj in bolj v sosedstvo Dubrovnika, in se mu je bilo vsak hip bati, da se ne zasveti turški polmesec v samem Dubrovniku.

Pesniku, hotočemu napisati izvirno dramo, ni trebalo druzega, nego zamenjati imena, namesto mučitelja rimskega cesarja opisati Turčina, a kot mučenika katerega-koli bolj znanega roba.

In v resnici se je izbrala prva izvirna hrvatska drama za predmet Robinjo, hčer hrvatskega bana Vlaška. Spisal jo je Hanibal Lucić pod naslovom „Robinja“. — Vsebinska jej je nastopna:

Robinjo, hčer hrvatskega bana Vlaška, ugrabili so guesarji ali morskimi razbojniki. Prodajajo jo po

raznih mestih in dospó naposled ž njo tudi v Dubrovnik. Ko izvé to Derenčin, vnuk bana Derenčina, kateri je Robinjo ljubil, hiti takoj v Dubrovnik, da bi jo odkupil. Preoblečen v trgovca, pohodi Robinjo, katera ravno plače. Ona, misleč, da je trgovec, mu razodene, da je hči hrvatskega bana Vlaška, da jej je oče pal pri Belemgradu, boreč se slavno zoper Turke; da je na to ogerski kralj vzela njeno mater v zaščito in jej podaril več posestev ob Donavi in Savi. Pové mu tudi, da je skušalo mnogo plemičev, mej temi posebno mladi Derenčin, pridobiti njeno ljubezen. Toda odbila je vse, in tudi Derenčina, dasi ga je ljubila in bi se bila poročila ž njim, samo da je zaprosil njene roke pri kralju.

Derenčin pravi, da jo je Bog kaznoval za njeno oholost, s katero je odbijala snubce. Obljubi jej, da jo odkupi, ako vzame Derenčina za moža.

Ona je zadovoljna in Derenčin jo odkupi. Sedaj se jej dá spoznati, objame jo in poljubi. Svatba se slavi in dubrovniški knez in drugi plemenitniki jima prinašajo darove, češ, da je v Dubrovniku navada, da se obdarujejo gostje.

To je torej snov prvi izvirni hrvatski drami.

Lucić je pokazal pot ostalim pisateljem, ki so jeli odslej bolj gojiti dramo.

Dubrovniško dramo XVI. veka tvorijo: 1. pobožne igre ali prikazanja, to so drame, katerim je predmet zajet iz sv. pisma ali iz življenja svetnikov. Svrha pa jim je, da probujajo vero v Boga.

Dva pesnika sta bila v Dubrovniku, katera sta se bavila s cerkveno dramo. To sta Mavro Vetranić in njegov učenec Marin Držić. Vetranić († 1586) je napisal tri take drame: „Uzkrsnica Isusova“, „Posvetilište Abrahamovo“ in „Suzana čista“.

Prvi teh dram je snov ta: Peklenski duhovi se pripravljajo na odpor zoper Jezusa, kateri prihaja v obličju viteza v vsi svoji krasoti in moči pred peklenka vrata. Hudobe javljajo prihod Jezusov peklenkemu kralju, kateri gre in grozi Jezusu, kažoč nadpis na peklenkih vratih (to je nadpis iz Dantejevega pekla). Jezus se ne zmeni za žuganje, marveč razbije peklenka vrata in gre v pekel. Najprej pozove k sebi Adama, katerega je on s svojo krvjo odkupil. Adam prosi Jezusa bogoslova. Tako se vse to ponavlja z Evo, Noetom, s tremi patrijarhi, z Mojzesom, Davidom, Simeonom in naposled z Jezusovimi učenci. Tem trosijo angelji po nalogu Jezusovem cvetje na glave, učenci pa pojó Jezusu slavospev.

vprašajo zadruga in se drže njihovega mnenja. Tudi v tem so se strinjali s svojimi prejšnjimi tovariši, da je vsak obrtnik za popolno izdelatev takih rečij, pri katerih je treba več obrtnikov (vprašanje 8), zavezan jemati samostalne obrtnike, ne pa izvrševati jo sam s svojimi pomočniki. Vendar so priznavali, da bi bilo to v krajih, kjer dotičnih obrtnikov ni, jako sitno in težko, in bode treba za take kraje delati izjeme; vendar pa naj te izjeme določujejo zadruga.

Vsi so dalje odločno oporekali temu, da bi smeli kupci z izdelanim blagom, n. pr. obleko, obutalom itd. sprejemati naročila po meri, ako se dotične obrti niso izučili. Eni so sicer menili, da bi se dotičnim trgovcem jemanje mere ne zabranjevalo, ali dostavljali so, da dotičnega naročila ne smejo sami izvrševati, ampak da morajo izdelavo izročiti samostalnemu obrtnikom. Tudi v tem so bili soglasni, da naj trgovci tržijo le s takimi rečmi, ki so jih pri gospodski napovedali, in da naj bi bilo pri izdelkih razvidno, kje in od koga so narejeni. V tem pa so bili različnega mnenja, ali naj bi bilo treba za predajo rokodelskih izdelkov posebne koncesije ali ne. Eni so odločno zahtevali tako koncesijo, večina pa se je temu odločno upirala. Tudi temu niso pritrjevali, da naj bi smeli rokodelci sami prodajati svoje izdelke, marveč so povdarjali, da naj se ta pravica sicer dovoli rokodelcem, ali ne izključno samo njim, marveč tudi drugim trgovcem.

Enako soglasje s prejšnjimi večaki se je pokazalo gledé ponujanja in prodajanja blaga od hiše do hiše. Vsi so želeli prepoved takega prodajanja, ali ob enem so priznavali, da se glede nekaterih obrtnij, zlasti domače hišne obrti to ne more čisto odpraviti, ter priporočali, da naj se določitev v tem oziru prepušča zadrugam. Podružnic naj bi smel vsakdo imeti le eno.

Tudi vprašanja gledé varstva delavcev reševali so v smislu prej zaslišanih samostalnih obrtnikov. VI. člen obrtnega zakona naj se raztegne na vse delavce brez izjeme, delavske knjižnice naj se pridržé, ker so jako koristne, zlasti pa naj se povsod napravijo napredovalne obrtne šole, ki jih mora obiskovati vsak učenec. Ako jih nalašč zanemarja, naj se kaznuje s podaljšanjem učnega roka, ako ga pa mojster zadržuje od obiskovanja šol, naj se mu vzame pravica, učence sprejemati. Mnogi so tudi priporočali, da naj se učenci v teh šolah ne poučujejo v poznih večernih urah, ampak po dnevu. Sicer so se pa gledé vseh teh vprašanj navadno sklicevali na sklepe obrtnih shodov v Brnu in Kromerizu.

Gledé združnih zadev so se večinoma vsi izražali v tem smislu, da naj smejo zadruga z navadno večino sklepati o porabi združnega premoženja za združne namene; vendar so opozarjali, da bi utegnila naprava strojev morebiti škodovati malim obrtnikom, ter priporočali, da naj se taki skupni stroji le v tej meri dovoljujejo, kolikor ne škodujejo malim obrtnikom.

Združnega načelnika naj gospodska le v slučaju ne potrdi, ki je naveden v § 118. obrtnega reda. Napravijo naj se dalje obligatorične združne zveze posameznih okrajev in dežel, ne pa državne

Najlepše izmej imenovanih treh del je vendar posvetilište Abrahamovo. Tu je Vetranić krog žrtve Izakove lepo razvrstil dobro izražene značaje ubogljivega služabnika božjega, Abrahama, skrbne Sare, potem lepe slike domačega življenja, šale pastirjev in hlapcev. Drama je razdeljena v 5 dejanj. V prvem ukazuje Bog Abrahamu, da mu žrtvuje sina. Abraham se pripravlja s sinom na goro. Sara mu donaša meč, a dekla jedi. Posebno krasno in z globokim čustvom se opeva trenotek, ko se poslavlja Izak z materjo in družino.

V drugem dejanju tolažita Saro deklici Grlica in Gojslava, opisujoč na dolgo in široko goro, kamor je šel Abraham s sinom.

V tretjem se opisuje žrtev sama in odhod z gore, kraj, kamor sedejo in obedujejo.

V četrtem dejanju prihaja pastir k Sari, da jej javi dobre glasove o Izaku; pastir se šali s hlapci in deklami.

V petem in zadnjem dejanju se vrača Abraham s sinom z gore in vse se končava s pesmijo in plesom. (Dalje sledi.)

take zveze, in zadrugam naj se prizna pravica pritožbe z odložilno močjo.

Pri zavarovanju proti nezgodam so tudi moravski strokovnjaki naglašali, da naj se sploh nikar ne razteza na male obrtnike, k večjemu le na nje, ki rabijo stroje. Zahtevali pa so večjo skrb in polajšavo za združne bolniške blagajnice in napravo posebnih bolniških blagajnic za mojstre.

Tudi gledé doma delujočih pomočnikov so se strinjali vsi brez izjeme s prejšnjimi strokovnjaki, da naj se čisto odpravijo, ali ob enem so opozarjali, da naj se tkalci ne devajo v to vrsto in da naj se se sploh ozirajo na domačo hišno obrt.

Odločno so tudi zahtevali popolni nedeljski počitek, ki se dá lahko vpeljati tudi za trgovce, ako se to le resno hoče. Dva iz moravskih zastopnikov segala sta še dalje; eden je neustrašeno tirjal, da naj se ob nedeljah ne počiva samo, ampak da naj se tudi posvečuje Gospodov dan, zastopnik katoliških rokodelskih pomočnikov Lefenda pa je dostavljal, da naj se počitek in posvečevanje raztegne tudi na zapovedane praznike.

V nasprotju s tovariši s Češkega izrekli so se moravski veččaki zoper obrtne svete ter zagovarjali zveze obrtnih zadrug, na katere naj se prenesó vse, tudi politične pravice, ki jih imajo zdaj trgovinske in obrtne zbornice.

Izmed važnejših dogodkov naj omenjam, da so na Luegerjevo vprašanje tudi moravski zastopniki odločno trdili, da med nemškimi in češkimi združniki ni nobenih narodnih preprirov. In če bi hotel kdo take prepire zatrositi v naše zadruga, rekel je veččak Laemann, bi ga brez obotavljenja vrgli v un, naj bo Nemeč ali Čeh. Nasprotno je pa zastopnik delavskega društva Hybeš trdil, da je dosti takih preprirov in da hoče pozneje odseku naznaniti do 50 takih slučajev. Bomo videli, kdo ima prav; sicer se pa v socialno-demokratskih krogih kaj lahko godé taki prepiri; nemški delavci so iskreni privrženci socialnih demokratov, češki se jim pa odtegujejo deloma iz narodnih, deloma iz verskih ozirov, ker so dosti vernejši od nemških. Zato pa tudi nemški tovarnarji, kakor je pravil nekdo izmed njih, veliko raje v delo jemljejo češke, kakor nemške delavce; zato pa tudi ni čuda, če pride do prepira, kadar hočejo nemški socialni demokratje strahovati svoje češke tovariše.

Druga izvanredna reč je bil prej omenjeni predlog delavskega zastopnika Hybeša, da se naj povsod napravijo državne učilnice za poučevanje učencev. Ko sta poslanca Klun in Adamek opozarjala, da bi na ta način nastale mnoge naprave, katere bi rokodelskim obrtnikom še veliko večjo škodo delale, kakor jetnišnice in prisilne delavnice, zoper katere se povsod pritožujejo, mož ni vedel dati nobenega odgovora in pojasnila, kako bi bilo mogoče odpraviti to konkurenco. Pomenljiv je bil tudi neki drug njegov izrek. Ko je prišlo na vrsto vprašanje, ali naj bo na izdelkih razvidno ime izdajateljevo, zanikal je to vprašanje, ob enem pa dostavljal, da bi kot delavec prav za prav nič ne imel zoper to, ker bi bilo to najboljšo orodje v nič dejati nepriljubljene obrtnike.

Naj sklepam to poročilo z opazko, da so se pri tej enkéti češki veččaki iz Češke in Moravske pokazali veliko razumnejše in v vsakem oziru naprednejše, kakor nemški, kar so morali v svojo sramoto priznavati celo nemški poslanci omenjenih dežel. V obrtnih zadevah, pa tudi še v marsikateri drugi reči Čehi torej presegajo svoje nemške rojake.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. julija.

Pastirsko pismo rusinskih škofov. Rusinski višji duhovni pastirji, metropolit Sembratovič, škofa Peleš in Kulovski, so izdali pastirsko pismo, v katerem pojasnujejo, kako so bili prijazno vsprejeti rusinski romarji v Rimu. Cerkevni višji pastirji pravijo v pastirskem pismu, da so se prepričali o skrbi in ljubezni papeževi za rusinsko narodnost. Papež je priporočal rusinskim škofom, da naj ohranijo grški obred čist. Sv. oče upa, da s posredovanjem grških zjedinjencev se vzhod preobrne v katoliško cerkev. Papež pa zahteva, da se grški obred osveži s tem, da se vsprejmejo nekatere pobožne šege, molitve, pesmi in vaje latinske cerkve. Ravno tako se zanimiva Leon XIII. za primerno

vzgojo rusinskega duhovstva in je v nagovoru rusinskim romarjem priporočal, da se semeniščniki privadijo disciplini in pokorščini višjim. Leon XIII. je skazal Rusinom mnogo dobrot in more veljati za mogočnega pokrovitelja rusinskega naroda. Tem čudneje so torej laži, da je kurija nasprotna grškemu obredu in da se hočejo Rusinom viliti kake novotarije. Bog obrani sv. očeta še mnogo let zdravega in krepkega! — Duhovščini se priporoča, da v cerkvah pojasnuje ljudstvu, da so lažnjive vse govorice o kaki nevarnosti grškemu obredu.

Verske vaje v šoli. Omenili smo že bili, da je dunajski okrajni šolski svet se postavil gledé nadzorovanja molitve v šoli na drugo stališče, nego deželni šolski svet. Poslednji je popolnoma za to, da molitev katoliških otrok nadzorujejo katoliški učitelji, kakor to zahteva knexo-nadžkofijski konzistorij. Okrajni šolski svet pa hoče, da molitev nadzoruje tisti učitelj, ki ima prvo, oziroma zadnjo uro, če tudi ni katoličan. Nikakor ni pa učitelj zavezan, moliti z učenci. Taka uredba pač ne bi vzpodbujala pobožnosti. Učitelj, ki bi ne molil z učenci, dajal bi jim le slab vzgled. Dunajski okrajni šolski svet se sklicuje na to, da bi to motilo šolski red, ko bi drugi učitelj nadzoroval molitev, nego pa potem poučeval. Nekoliko je morda to resnica, ali temu se dá s tem odpomoči, da se otroci razdele po veroizpovedanjih, in na katoliških šolah naj učé katoliški, na drugih pa drugoverski učitelji. Izjava dunajskega okrajnega šolskega sveta pač najbolj dokazuje, kako opravičena da je zahteva katoličanov, da se razdelé otroci v šolah po veroizpovedanjih. Dokler se to ne zgodi, kazale se bodo vedno take težave.

Občna volilna pravica. Zanimanje za občno volilno pravico se vedno bolj širi. Zanj tudi pišejo nemško-narodni listi in priporočajo, da se postavi nemško-narodna stranka na čelo temu gibanju. Govori se, da nemški nacionalci že jeseni stavijo v državnem zboru predlog za občno volilno pravico, ki pa bode osnovana na nemško-narodni podlagi. Vidi se torej, da Nemci že premišlujejo, kako bi si tudi za v bodoče zagotovili večino v Avstriji.

Civilni zakon na Ogerskem. Minolo soboto ob 11. uri dopoldne se je začel ogerski ministerski svet in je trajal pozno v noč. Da se ministri manj zamude, so kosili in večerjali pri ministerskem predsedniku. Ministerska posvetovanja so se baje nadaljevala večeraj in se nadaljujejo še danes. Že iz tega, da ta posvetovanja tako dolgo trajajo, je vidno, da gre za jako važne stvari. Govori se, da so se ministri posvetovali o vladni predlogi gledé uvedanja civilnega zakona. Podlaga vladni predlogi sta obvezni civilni zakon, ločljivost zakona in pa izključno državna judikatura v zakonskih stvareh. Vladna predloga sega daleč v pravice cerkve, zato pa zanjo katoliki glasovati ne morejo. Vlada se tudi jako moti, če misli, da bi se z vpejlavo civilnega zakona odstranili razpori. Še-le prav začeli se bodo. Cerkev ne bode odstopila od svojih pravic in tudi odstopiti ne more. Ker bode potem več zakonov, katerih cerkev ne bode priznala, in jih tudi priznati ne bode mogla, bodo težave vedno večje. Le pomislimo nasprotje, ki bode izviralo iz tega, da se katoliki ločijo in zopet oženijo. — Ko bodo sedanja posvetovanja končana, pojdejo ministri na odpust. Jeseni pa omenjeno predlogo zbornici predložé, če dobé zanjo predsankcijo.

Ministerska tožba v Srbiji. V soboto je bila v srbski zbornici zatožba bivših ministrov. Prišli so tudi zatoženi ministri. Ko se je zatožba prečitala, je bivši ministerski predsednik Jovan Avakumović se zagovarjal in dokazoval neosnovanost zatožbe. Njemu se zdi čudno, da se ministri tožijo, ker so drugače razlagali ustavo, nego opozicija. Tukaj je umestna k večjemu nezaupnica. Da se skupščina ni sešla dne 1. novembra, Avakumović opravičuje s tem, da ima krona pravico zborovanje skupščine odložiti. Radikalni ministri so rayno tako delali. Po ustavi je izrecno določeno, če regent umrje, da kraljevo oblast izvršujeta druga dva regenta, dokler se tretji regent ne izvoli. Trgovska pogodba z Avstrijo se je podaljšala, ker se je vladi zdelo potrebno, ker bi brezpogodbena stanje bilo škodljivo za Srbijo. Radikalna vlada je tudi sklenila trgovsko pogodbo z Nemčijo, ko ni bil državni zbor zbran, ali vendar Nemci, ki tudi nekaj o ustanovnem življenju razumijo, ne tožijo Caprivija. Kako se je porabljala vojska, ne spada v zatožbo, ker skupščina nima pravice vojski dajati ukazov, ampak le kralj.

Minister Riborac se je tudi zagovarjal. Drugi ministri so pa izročili pismene zagovore.

Nemški državni zbor. Pri podrobni debati je spregovoril tudi Herbart grof Bismarck, ki je v dolgem govoru napadal državnega kancelarja in kritikoval vojaško predlogo. Njemu se zdi, da je za Nemčijo velika nevarnost, da se vpelje dveletna aktivna vojaška dolžnost. S tem se bode le razširil socialni demokratizem v vojski. Državni kancelar je pa dobro zavračal grofa Bismarcka. Dokazal mu je, da je v marsičem napak poučen. Že sedaj triletna dolžnost ni več, večina vojakov služi le dve leti. Socialist Babel je pa Bismarcku odgovarjal, da je tudi sedaj socialni demokratizem v vojski in se ne bode dal odstraniti. Devet sedanjih socialističnih državnih poslancev so rezervni podčastniki. Ukaz, da se socialisti ne morejo narediti za podčastnike je spravil jeden polk v največjo zadrego. Dobiti skoro neso mogli ljudij, da jih naredi za narednike, ker so vsi zmožnejši ljudje bili socialni demokratje. V soboto se je vojaška predloga vsprejela tudi v tretjem branju z večino petnajstih glasov, potem se je pa državni zbor zaključil.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. julija.

(Shod katoliškega političnega društva v Novem Mestu.) „Dolenjske Novice“ s 15. jul. pišejo: Shod kat. polit. društva v Novem Mestu bode 6. avgusta popoldne po duhovnem opravilu v kapiteljski cerkvi. Kraj bodo naznanile prih. „Dol. Novice“. Obravnavalo se bode o naši narodni katoliški organizaciji, o socialnih in gospodarskih razmerah, poročalo se bode o rečeh iz državnega zbora. Govorili bodo gg. Dr. Papež, deželni odbornik, naš rojak, dr. V. Gregorič, primarij v deželni bolnišnici v Ljubljani, Viljem Pfeifer, naš deželni in državni poslanec Babnik, župnik topliški in morda tudi g. vodja Povše, deželni in državni poslanec. — Vže iz tega someščani in okoličani lahko razvidite, da bode shod istinito zanimiv in jako koristen. Prepričani smo, da bode prihiteli v velicem številu v Mesto ter pokazali domačim in tujim gospodom, da znamo dobro ceniti svoje najdražje svetinje, svetó vero in narodnost slovensko — pa tudi, da nismo nebrizni, kar se tiče naših gospodarskih, družbinskih in drugih razmer. Kedo ne vé, koliko nas teži in tare. Marsikaj koristnega se bode o tem govorilo, navsetovalo, sklenilo. Pomagajmo si sami in Bog nam pomore. Delajmo na tistej edino pravej podlagi, na kateri so se trudili in potili stoletja naši očetje na podlagi vere katoliške. Varujmo se iz tujega k nam zanesenega liberalizma, kateremu je vera deveta briga, ali še celo kača, katerej bi najraje glavo strli! Mi Dolenjci smo brez dvoma dobri ljudje; ali nekaj nam pa manjka prav gotovo: — pravega življenja, pravega zanimanja za potrebe današnjega časa. Prepričani smo, da bode prihodnji shod rodil v tem najboljši plod — podobno kakor je poživil I. slovenski katoliški shod v Ljubljani sploh zavest katoliško. — Ali ene reči ne pozabimo! Treba je zlasti nam Novomeščanom, da se za shod pripravimo. Treba je, da tudi drugod po bližnjih tarah zlasti našega okrajnega glavarstva duhovni gospodje in drugi gospodje rodoljubi vže sedaj ljudstvo podučujejo in pripravljajo na shod. Število udeležencev mora biti veliko. Bode tudi, ako ne bodemo držali križema rok. Kako se zanimajo ljudje, so pokazali vže meseca aprila, ko jih je došlo semkaj na povabilo nad sto vrlih mož, kateri so vsi kar vneti zapustili kraj pogovora, obljubuje, da hočejo delati tako, kakor se je govorilo in sklepalo. — Delajmo z združenimi močmi in najlepši plod nam ne izostane.

(Požari na Dolenjskem.) Kakor se nam poroča, se je strah pred požarom razširil že daleč na okoli. Tudi v Litiji so ljudje vsi preplašeni; po noči stražijo z nabasanimi puškami na trgu. Vso obleko imajo v kleti; noči se vse boji; spati ne more nobeden. Jok in stok se sliši vsako noč. Odkod pa ti požari? Na to ne vé nobeden odgovora. Ugiblje se to in ono, pripovedujejo se najraznovrstnejše bajke, toda gotovosti nobeden ne vé; krog Litije se govori, da so v Trebnjem dva vjeli in jednega izmed njih nevarno zastrelili. Bajé je razstreljeni dejal: „Mene ste ustrelili, zdaj jih imate pa še trinajst.“ — Bog daj, da se kmalu konča ta nesrečni čas Dolenjscem!

(Petindvajsetletnica) Iz Konjic: V sredo dne 19. julija obhajajo v Konjicah petindvajsetletnico

mašniškega posvečenja duhovniki, ki so bili leta 1867 posvečeni, oziroma, ki so začeli tega leta pastirovati. Mej temi so nekateri izvrstni slovenski pisatelji, dobro znani po širnej naši domovini, kakor preč. gospod kanonik Križanič, Jernej Voh, konjiški nadžupnik. Želimo pristrčno, da še vsi dočakajo zdravi in se za 25 let zopet snidejo ter veselo obhajajo svoje zlate svete maše.

(Ponarejalec denajev.) Iz Medane 15. julija. Včeraj došla sta k nam dva moža iz Italije z namenom, da razpečata kaj ponarejenih petdesetakov. Začela sta svoje delo v krčmi, a spodletelo jima je, ker je krčmarica rekla, da ne more menjati tega denarja. Pozneje sta kupila mladega junčka za 53 gl. in plačala ga z dvema petdesetakoma. Ko lastnik živali v vas pride menjat petdesetak, spoznata dva razumna moža, da je bankovec ponarejen. Hitro torej poskrbita, da bi sleparja vlovili in izročili, kamor tičeta. Enega so res priprli in ga hranili v občinski pisarni, dokler ni prišla c. kr. žandarmerija iz Kormina po njega. Mlajši pa, brzih nog, jo je popihal najbrže zopet v Italijo. Jetnik je imel 3 petdesetake, rekel je pa, da jih je imel ubežnik vse polno. Bankovci so bili slabo ponarejeni, najbolj so se poznali po ogerskem napisu, kjer je bila beseda magyar pisana: magyar, tedaj je ponarejevalec pogrešil črko y. Tudi so bili manjši od pravih. Čudno je, da prekanjeni Italijani hodijo s tako slabim blagom k nam. Ali nas imajo res za take bedake? Za jedenkrat jima je spodletelo, mi pa pazimo, da nas ne bodo Italijani peharili za naše trdo prislužene novce.

(Nove maše.) Iz Loke: Včeraj je slavnostno nakičena Stara Loka pozdravljala svojega rojaka novomašnika č. g. Gašp. Porento uprav tisti dan, kateri je pred desetimi leti pel novo mašo brat njegov in pridigar novomašni č. g. župnik J. Porenta. — V Loku je daroval prvo sv. daritev č. g. Fr. Juvan iz spoštovane loške meščanske rodovine. Pridigoval mu gosp. dr. J. Krek. Sijajna družba svatovska se je pristrčno veselila; lepo petje je povzdigovalo veselje. Sto sreč gg. novomašnikoma!

(Iz Godoviča) 14. julija: Od vseh krajev Vam dohajajo žalostne novice o požarih, nevihtah in drugih nesrečah, zato sem Vam jaz namenil saj kaj bolj veselega poročati. Naša občina, hvala Bogu, more se letos do sedaj imenovati prav srečna. Spomladi pri nas, sploh v idrijskem okraju, ni bilo suše, zato imamo prav obilo sena. Kupci vedno dohajajo in plačujejo seno star cent že sedaj po 2 gl. 20 kr., kaj še le bode? — Pred nekaj tedni je hotel neki cigan zažgati, a Božja volja je bila, da preden se je dobro vžgalo, so ljudje že pogasili. Obvaroval nas je Bog tudi pred vsako hudo nevihto in točo. Pred tremi leti nam je toča ves pridelek potokla in sadje tako poškodovalo, da se ga je mnogo posušilo, a tudi ostalo drevje do letos ni rodilo. Letos bomo pridelali pa zopet mnogo sadja. Poljski pridelki kažejo vsi prav dobro. Pred kratkim smo ustanovili kmetijsko podružnico za Godovič in okolico. Pri obnem zboru je bil voljen, pravi veščak o kmetijstvu, gosp. Ant. Likozar, učitelj, predsednikom, tajnikom in blagajnikom pa preč. g. Alojzij Bobek, župnik. Pristopilo je precej prvi dan 26 udov. — Promet je tu zelo živahen, ker gre silo mnogo voz iz Logatec v Idrijo in nazaj. V nedeljah pa pride mnogo Idričanov k nam, ker ima Godovič prav lepo in zdravo lego in nekaj prav dobrih gostilen. Napravili so na ribniku veleposestnice „Sebalk“ dva čolna, kjer je vsako nedeljo popoldne polno ljudstva, koji se zabavajo z vožnjo po „Rovtarskem“ jezeru. Vse sovraštvo, koje je prejšnji učitelj prouzročil v srenji, se je sedaj poleglo popolnoma. Živimo hvala Bogu v najlepši slogi.

(Strela.) V Lipah na barju pri Ljubljani je strela udarila v dimnik hiše posestnika Padarja ter omamila dve ženski, ki ste bili v kuhinji. Dimnik se je vnel, a v srečo so ga pogasili. Od žensk je jedna oživela, druga, vdova tesarjeva, pa je bila mrtva.

(Iz Ribnice.) Ribničanje se zelo pripravljajo k otvoritvi dolenjske železnice; vodovod, katerega napravijo v kratkem ter ga mislijo ob otvoritvi železnice blagosloviti, ne bode jim delal nečasti, kajti delo bode natančno in pravilno. — Dovožna cesta h kolodvoru bode lepa ter prav široka, okrašena z drevoredom; zúnjo bo treba skoro sredi trga podreti jedno hišo, kar pa pri vsem tem ne bode zadostovalo; posebno za gornji konec bode ovinek zelo hud; zato bi bilo želeti, da se še temu zlu

izogne, kar je prav lahko. Umestno bi bilo tedaj, da se vzame razven hiše Kromarjeve tudi vogal travnika gg. Pirker & Comp., zaradi česar ne bi troški narasli; morda bi omenjeni za napredek navdušeni gospodje brezplačno pustili kos travnika. Cesta bi pri tem dobila vse drugačno lice in mnogim bi bilo pomagano.

(Grozna nevihta z nalivom in vibarjem) bila je sinoči, kakor se nam poroča, nad Litijo in Šmartnem. Voda vdrila je v mnoga poslopja. Škoda po polju je znatna.

(Fr. Dolinar.) S Trate se nam poroča: Včeraj dné 16. julija zvečer ob 7/8. uro umrli so tukaj po dolgi in hudi bolezni, prejemši večkrat sv. zakramente, lepo in srečno v 78. letu svoje starosti velečast. gospod zlatomašnik in župnik v pokuju, Frančišek Dolinar. Pogreb bode jutri — v torek — zjutraj ob 9. uri. Vsem prijateljem in znancem bódijo naj s tem preblagi rajniki gospod najpristrčneje priporočeni v molitev. R. I. P.

(V karmeličankem samostanu na Selu pri Ljubljani) bila je pretečeno soboto lepa slovesnost. Sestra Elija Buhl, rodod Bavarka, dobila je namreč črno zagrinjalo v znak slovesnih obljub, katere je storila dne 9. junija t. l. Gospodičina M. Blaj pa, rojena v Lokah, fare Zagorje ob Savi, bila je slovesno preoblečena ter je dobila samostansko ime Arhangelja. Sveto opravilo vodili so prevzvišeni gospod knezoškof sami. — V nedeljo pa, v god Matere božje Karmelske, bila je dopoldne sv. maša z blagoslovom, popoldne ob 1/4. uri pridiga in na to pete litanije. Zaloška cesta bila je cel dan, zlasti pa še popoldne vsa živa Ljubljančanov, ki so hodili obiskavat zalo cerkvico sv. Jožefa ter se udeleževali odpustkov „toties quoties“.

(Na mariborski gimnaziji) je službovalo zadnje leto 8 profesorjev, 5 gimnazijskih učiteljev, 3 suplentje in 6 pomožnih učiteljev. Začetkom leta je bilo 359 dijakov, na koncu 336 (mejnimi pet Kranjcev). Slovencev je bilo 215, Nemcev le 113. Solnine so plačali 4252 gl. 50 kr. Odlikašev je bilo 39, mejnimi samo pet Nemcev. Izdelalo jih ni 19.

(Imenovanja.) Predsedništvo c. kr. finančnega deželnega vodstva na Štajerskem je imenovalo za c. kr. finančna komisarja: Fr. Mikala in Josipa Zouffal-a; za finančne koncipiste pa: A. Bazanta, Rud. Löffelmann-a in B. Studlarja.

(Umrli) je v Ptujú dné 10. t. m. znani rodoljub davkarski kontrolor g. Luka Kranjc. Naj v miru počiva!

Društva.

— **(Vabilo)** na ustanovno veselico, katero priredi katoliško slovensko bralno društvo „Mir“ pri Veliki Nedelji v nedeljo dne 23. julija 1893, ob 5. uri popoldne, v gostilničnih prostorih gospoda Ivana Goričana. Vspored: I. Na vrtu: 1. F. S. Vilhar: „Domovini“, mešan zbor. 2. Pozdrav. 3. V. Vaupotič: „Slovensko geslo“, moški zbor. 4. J. Fleišman: „Pod oknom“, mešan zbor. 5. Slavnostni govor. 6. K. Mašek: „Pri zibelci“, mešan zbor. 7. Narodna: „Zjutraj“, ženski zbor. 8. Vpisovanje novih udov. 9. Volarič: „Slovan na dan“, mešan zbor. II. Zvečer v gostilni. 1. Tombola. 2. Prosta zabava in ples. — Med posameznimi točkami svira godba. Vstop brezplačen. K mnogobrojni udeležbi vabi najljudneje odbor.

— **(Iz obrtne in trgovske zbornice.)** C. kr. finančno ravnateljstvo je po naročilu c. kr. finančnega ministerstva naznanilo trgovski in obrtniški zbornici, da se bodo vsled ukaza c. kr. finančnega ministerstva z dne 14. marca 1893, državní zakon št. 36, počenši s 1. dnem junija leta 1893, začele prodajati predružačene kolkovne znamke. Te razločujejo se od prejšnjih po barvi in pa s tem, da imajo na spodnjem barvenem polju utisnjeno letnico 1893. Kolkovne znamke, ki se sedaj prodajajo, se bodo z 31. dnem julija 1893. leta prodaji popolnoma odvzele. Ako se torej iz rabe dejane kolkovne znamke uporabljajo po 31. dnevu julija 1893. leta, šteti je to jednako zanemarjenju zakonite kolkovne dolžnosti in to provzroči kvarne posledke, ki so s tem združeni na podstavi pristojbinskih zakonov. Iz rabe dejane, neuporabljene kolkovne znamke se bodo pri kolkovnih hraniških uradih, pazeč na zakonita določila in predpise, zamenjavale za nove, počenši s 1. dnem julija vstevši do 31. dne avgusta 1893. leta. Dotične vloge strank so kolka proste. Prodajalec kolkovnih znamk mora s tiste zaloge iz rabe dejanih kolkovnih znamk, katere presejajo potrebitino v mesecu juniju in juliju 1893. leta, za nove znamke zameniti pred prvim dnem avgusta meseca 1893. leta. Po 31. dne

avgusta se iz rabe dejane kolkovne znamke niti ne zamenjujejo niti se ne daje za nje kako povračilo. Obrtne in trgovinske knjige, potem golice menic, računi in jednake stvari, na katerih so bile kolkovne znamke prejšnjih izdaj uporabljane s predpisom vstreznim uradnim prekolkovanjem, ki se je opravilo pred 1. dnem avgusta 1893. leta, morajo se brez zadržka rabiti tudi po 31. dne julija leta 1893. Tudi na kolkovno znamenje, ki se nahaja na poštinih sprejemnicah, bode se natisnila letnica 1893, vendar se morejo dosedanje zaloge uporabljati, dokler se popolnoma ne porabijo. V kolkovnih znamenjih na promesnicah, potem v onih, ki so natisnjena na računse in voznolistne golice, v časniških kolkovnih znamkah in naposled v kolkovnih znamenjih za plačevanje davka od trgovine z efekti se ničesar ne izpreminja.

— (Društvo za podporo in oskrbovanje bolnikov in hiralcev) je imelo včeraj ob 10. uri dopoldne v mestni dvorani svoj občni zbor. V odsotnosti predsednika, gosp. c. kr. svetnika dr. Keesbacherja, je predsedoval njega namestnik, g. Ivan Kovač, ki je pozdravil pričujoče društvenike ter otvoril, konstatujoč sklepčnost, zborovanje in potem dal besedo glavnemu blagajniku Antonu Kleinu, da poroča o društvenem denarnem poslovanju leta 1892. Iz njegovega poročila posnemljemo, da je imelo društvo lani 1095 gld. 28 kr. dohodkov in 1168 gld. 93 kr. troškov, torej nedostatka 73 gld. 65 kr., ki se je pokrila s predjemom glavnega blagajnika. Podpor je razdelilo društvo 862 gld. 50 kr. in plačalo je pogreb 11 umršim članom 220 gld. Skupno imetje je znašalo po kurzu z dne 31. decembra 1892. leta 5243 gld. 90 kr., društvenikov pa je bilo 102. Na predlog gosp. dr. Schafferja izreče občni zbor zahvalo slavni kranjski hranilnici za darilo 200 gld., potem tukajšnjim gospodom lekarjem, ki so ceneje dajali zdravila, tiskarni Kleinovi in Kovačevi, ki je razne tiskovine tiskala po znižani ceni, in slavnemu mestnemu magistratu, ki je blagovolil prepustiti mestno dvorano za zborovanje. Na to se zvršé volitve; izvoljeni so bili vsi dosedanjí odborniki, namesto umrlega gospoda Ferdinanda Matschka pa je bil izvoljen gospod L. Widmayer. — To društvo kar najlepše zvršuje svojo res blago in milosrdno namero, zato je iskreno priporočamo vsem društvenikom in rodoljubom, da bi mu bili naklonjeni in je blagovoljno podpirali tudi nadalje.

Kiel, 17. julija. Cesar in cesarica sta prišla in sta šla na krov ladije Hohenzollern.

Pariz, 17. julija. Sijamci so prevrtali in oropali francoski parnik, grdo delali s parniškim moštvo. Francoska pehota je vzela dve utrdbi.

Pariz, 17. julija. (Reuterjevo poročilo.) Siamska vlada je dovolila, da se obestranski ustavi bojevanje in umaknejo čete.

Umrli so:

15. julija. Marija Koš, služkinja, 32 let, Kravja dolina št. 11, jetika. — Janez Simnove, čevljarjev sin, 2 leti 11 mesecev, Hrenove ulice 7, meningitis tubercul. — Pavla Blumauer, jermenarjeva hči, 24 dni, Krakovski nasip 18, akutni katar v črevih.

V bolnišnici:

13. julija. Pavel Zagore, hlapec, 30 let, legar.

Tujci.

14. julija.

Pri **Maliču**: Civran, Köstler, Leitner, trgovci; Walner in pl. Götz, inženér, z Dunaja. — Perko, trgovec, iz Celja. — Fattorini; grčinja Marenzi s hčerjo; Cora, poštni nadkomisar; Jauk in Pamer, trgovca, iz Trsta. — Petzold, lekarinar in Kolotnitz, učitelj, iz Slov. Bistrice. — Huttner, stotnik, s soprogo; Klemens, nadzornik, iz Gradca. — Wogrinz, tarsarski mojster, iz Brežic. — Borlotti, tovarniški uradnik, s soprogo, iz Tržiča. — Albineri, nadzornik, iz Merana. — Hohde, trgovec, iz Berlina. — Neuman, trgovec, iz Linea. — Ekmarsch iz Celovca.

Pri **Stonu**: dr. Fillivich, pristav; Thomas, Mainisch, višja nadzornika; Grandi z rodbino, Scholl z rodbino iz Trsta. — Demelič pl. Panyovar, dvorni tajnik, s soprogo in hčerjo; Kleinberger; Ružek, trgovec, z Dunaja. — Marković s soprogo iz Siska. — Wolf iz Londona. — Orsich, zasebnik, s hčerjo, iz Zagreba. — Maly iz Tržiča. — Wenger s sinovi z Gornjega Grada. — Supančič iz Šoštanjca. — Kuttner, knjigovodja, iz Tržiča. — Pierina in Martinolich, posestnik, iz Pulja. — Sandri iz Kamnika. — Rupnik iz Radovljice. — Jakše, tehnik, iz Gradca. — dr. Heum in Nemčič iz Vinkovcev. — Gross, župnik, iz Zagorja. — Pajanovič iz Zagreba. — Fischer, trgovec, iz Budimpešte. — Dimitrovič, trgovec, iz Bovca. — Schutz, trgovec, iz Vrbovca. — Wimmer, trgovec, iz Beix-a.

Pri **bavarskem dvoru**: Notarimgele, trgovec, iz Trsta. — Zuttioni s soprogo iz Maribora.

Pri **Južnem kolodvoru**: pl. Rekreyneze z unukinjo, Delfin, trgovec, iz Budimpešte. — dr. Čepelka s Češkega. — Badiera s sinom iz Litije.

Pri **avstrijskem caru**: Jaspar, živinozdravnik, iz Postojine.

Kot primerno darilce priporočamo osobito preč. gg. katehetom ob koncu šolskega leta:

Spominske podobice petdesetletnice škofovanja sv. Očeta LEONA XIII.

Dobivajo se v Katoliški Tiskarni in Bukvarni 100 komadov gld. 1.50.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	729 1	15.6	sl. zapad	oblačno	3.40	
16. 2. u. pop.	730.7	20.8	sl. jvzh.	"	dež	
9. u. zveč.	733 1	16.6	brezv.	"	"	
7. u. zjut.	733.4	15.2	sl. szap.	dež	0.50	
16. 2. u. pop.	734.9	20.4	sl. svzh.	oblačno	dež	
9. u. zveč.	735 6	16.6	brezv.	"	"	

srednja temperatura obeh dni 18.0° in 17.4°, oziroma za 1.0 nad in 1.7° pod normalom.

Dobra prodajalka

se sprejme v prodajalnico z mešanim blagom s 1. septembrom pri

J. Modic-u
358 2-1 v Novi Vasi pri Rakeku.

Učenca

starega 12—15, zmóžnega slovenskega in nemškega jezika. želi v svojo špecerijsko prodajalnico na Vrhniki sprejeti

357 3-1 **Gabriel Jelovšek.**

J. Ribič,

prodajalec vsakovrstnega godbenega orodja, v Ljubljani, Stari Trg št. 34,

ima v zalogi raznovrstno orodje za godbo in sicer po nastopni ceni: 350 2-2

Gosli po gld. 2.50, 3.—, 4.— in 5.—.

Gitar po gld. 3.50, 4.— in 5.—; na mašine po gld. 7.— in 10.—.

Citer po gld. 7.—, 8.—, 10.—, 15.— in 20.— in sicer na mašine.

Ročnih harmonik po gld. 1.50, 2.—, 3.—, 5.— in 10.—.

Lokov za gosli po gld. —50, —80, 1.—, 1.50 in 2.—.

Trobot za požarne brambe po gld. 2.50, 3.50, 4.—, 5.—.

Dalje klarinetov in flavt, vsake vrste strun po 7, 8 in 9 kr., ter drugih malenkostij, ki se zraven potrebujejo.

Poletno stanovanje

v Doleh pri Borovnici obstoječe in 4 elegantnih sob in kuhinje se po ceni takoj dá v najem.

Kaj več pové lastnica Marija Borštnik, hišna posestnica v Ljubljani, Kurja vas št. 4. 352 3-2

Spominjajte se

'katoliškega sklada'
ob raznih prilikah!

Telegrami.

Dunaj, 17. julija. Kalnoky je za več dnij odpotoval na Moravsko, da obiše svojega brata.

Gablone, 17. julija. Zvršil se je bombni atentat na hišo tvrde Mahlo. Poslopje in protestantska cerkev sta nekoliko poškodovani. Poškodovan ni nikdo. Vzrok ni znan.

Beligrad, 17. julija. Minister Riborac nadaljuje dve uri svoj zagovor proti zatožbi in zavrača točko za točko zatožbe, posebno ugovarja, da bi bil on izval prelivanje krvi. Na podlagi izvirnih dokumentov dokazuje, da je vlada bila prisiljena nekaj storiti z ozirom na dinastijo, ker so se pojavljale kaj sumljive izjave za Karadjordjevića. — Zunaj skupščine se pa ni nič posebnega zgodilo.

Koverte s firmo
priporočila
Katoliška Tiskarna
po nizkoj ceni.

Najcenejši, najelegantnejši in najtrajnejši
marmorno-mozajičen in terrazzo-graniten tlak

za cerkve, krstne kapele, kapele, vestibule, koridore, stopnišča, kuhinje, kopalne sobe, verande itd. itd.

priporočila specialna firma

Rella & Comp. na Dunaju,

katera sedaj tukaj in na Gorenjskem dela nekaj tucih del, katera se izvrše po najnižji ceni po gld. 2.50 do 3.50 kvadratni meter v najlepši napravi in z večletnim jamstvom.

Od te firme narejena dela vidijo se tukaj v kopalnišču v hotelu pri Slonu, Rudolfinumu in mnogih zasebnih hišah.

Naročila za tukaj in na deželi vsprejema 349 9-2

stavbeno podjetje

Viljem Treo

Marije Terezije cesta šte. 10 v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 17. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 65 kr.
Brebrna renta 5%, 16% davka	97 " 25 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 85 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron.	97 " 35 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	982 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	335 " — "
London, 10 funtov strl.	124 " 70 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 90 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 90 "
Nemških mark 100	61 " 17 1/2 "

Dne 15. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 70 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron.	94 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	164 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 20 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 30 "
Salmove srečke, 40 gld.	— " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2880 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 25 "
Papirnih rubeljev 100	130 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.